Κανόνες CSS ανά κατηγορία

Στις επόμενες διαφάνειες θα δούμε τις ιδιότητες του CSS που μπορούμε να επηρεάσουμε μέσω του Dreamweaver.

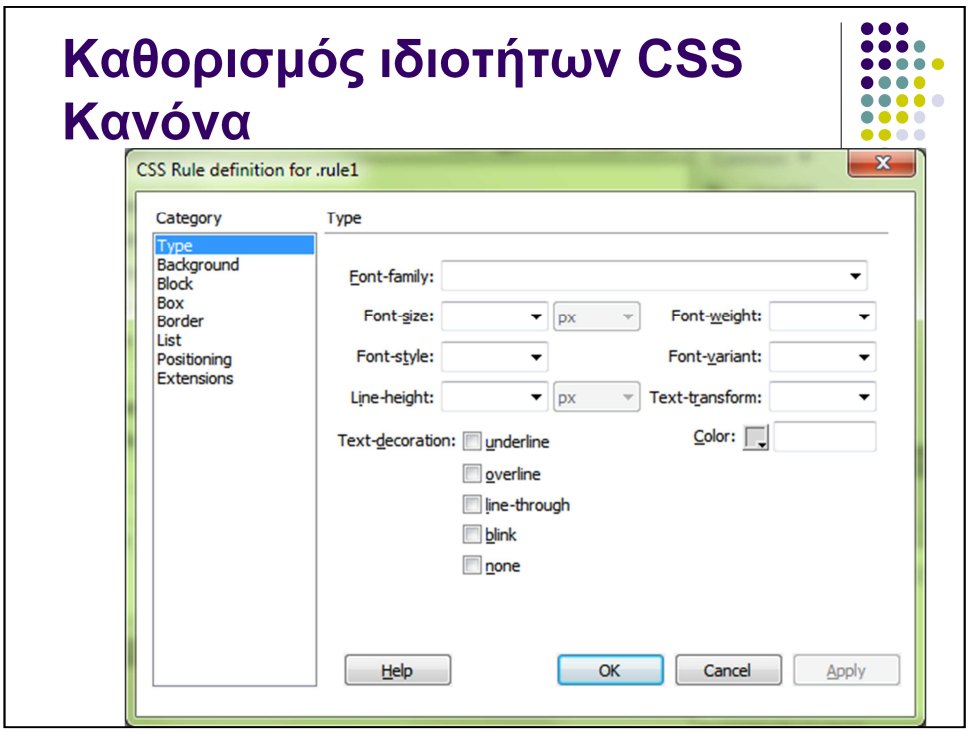

Αφού καθορίσετε τα βασικά στοιχεία του νέου κανόνα css, όπως είδαμε στις προηγούμενες διαφάνειες, εμφανίζεται ένα νέο παράθυρο με τις ιδιότητες τις οποίες θα περιλαμβάνει ο κανόνας. Όπως παρατηρούμε, οι επιλογές που έχουμε είναι πάρα πολλές, κάτι που αναδεικνύει τη χρησιμότητα του CSS.

Αναλυτικά, οι επιλογές ενός κανόνα css είναι οι εξής:

-Η κατηγορία Type ορίζει ιδιότητες γραμματοσειράς όπως είναι ο τύπος και το μέγεθός της. Αυτές οι ρυθμίσεις στυλ μπορούν να εφαρμοστούν σε κείμενο, ή αντικείμενα τα οποία περιέχουν κείμενο.

-Η κατηγορία Background ορίζει ιδιότητες φόντου όπως είναι το χρώμα και η εικόνα. Αυτές οι ιδιότητες, μπορούν να εφαρμοστούν σε αντικείμενα όπως είναι οι πίνακες ή σε απλό κείμενο.

-Η κατηγορία Block ορίζει ιδιότητες παραγράφων.

-Η κατηγορία Box ορίζει ιδιότητες όπως είναι το μέγεθος των περιθωρίων σε αντικείμενα όπως είναι οι πίνακες.

-Η κατηγορία Border ορίζει τις ιδιότητες των περιγραμμάτων των πινάκων.

-Η κατηγορία List ορίζει ιδιότητες λίστας όπως είναι για παράδειγμα ο τύπος της κουκίδας που αυτές χρησιμοποιούν.

-Η κατηγορία Positioning ορίζει ιδιότητες επιπέδων όπως είναι η ορατότητα και η κατακόρυφη θέση.

-Τέλος, η κατηγορία Extensions ορίζει διάφορες ιδιότητες οι οποίες προορίζονται για μελλοντική χρήση. Λόγω του ότι δεν υποστηρίζονται ακόμη πλήρως από όλους τους φυλλομετρητές, οι ιδιότητες αυτής της κατηγορίας θα πρέπει να αποφεύγονται.

Στις επόμενες διαφάνειες θα δούμε τις επιμέρους επιλογές που προσφέρει κάθε καρτέλα

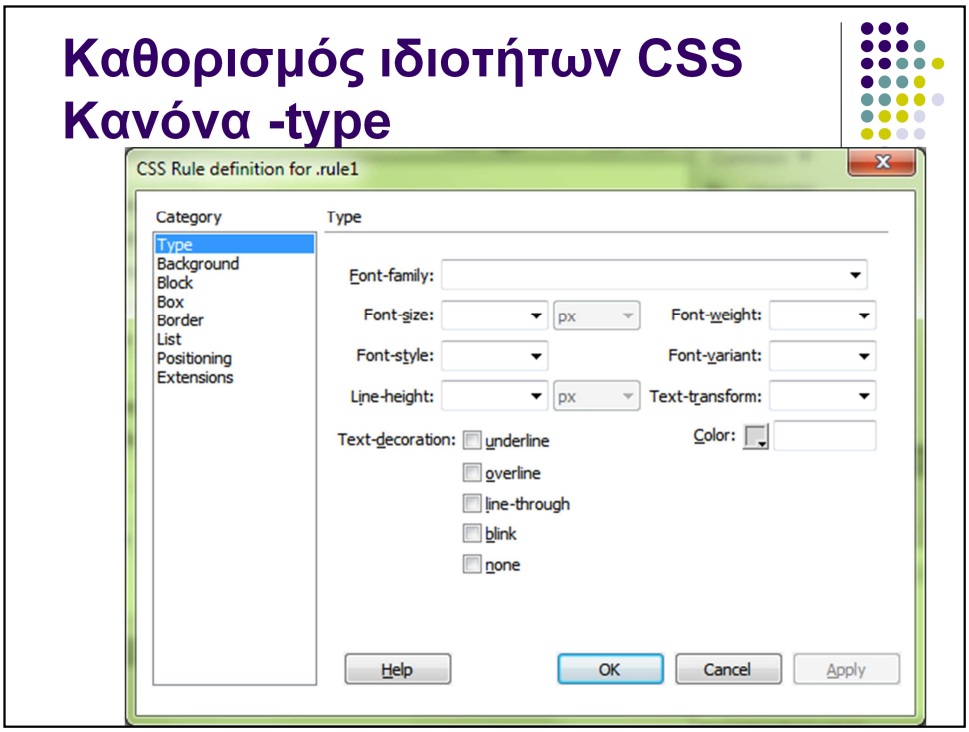

Η καρτέλα type προσφέρει τις ακόλουθες επιλογές.

Font-family: Ορίζει τον τύπο γραμματοσειράς. Η λίστα που περιλαμβάνεται στο dreamweaver είναι αρκετά περιορισμένη ώστε να είναι όσο το δυνατόν ασφαλής. Αν θέλετε να εισάγετε επιπλέον γραμματοσειρές μπορείτε να χρησιμοποιήσετε την επιλογή edit font list.

Font-size: Το μέγεθος της γραμματοσειράς ανάλογα με τη μονάδα μέτρησης που επιλέγουμε

Font-style: Το στυλ της γραμματοσειράς, όπως κανονικό και πλάγιο.

Line-height: Είναι το διάστιχο που χρησιμοποιείται.

Text-decoration: Υποστηρίζει διάφορα εφέ σε κείμενο, όπως υπογράμμιση και κείμενο που αναβοσβήνει(blinking)

Font-weight: Θέτει το πάχος της γραμματοσειράς

Font-variant: Χρησιμοποιείται για να μετατρέψουμε πεζά γράμματα με κεφαλαία (αλλά τα κεφαλαία αυτά γράμματα θα έχουν μικρότερο μέγεθος γραμματοσειράς).

Text-transform: Μετατρέπει ένα κείμενο όπου το πρώτο γράμμα κάθε λέξης θα είναι κεφαλαίο, ή όπου όλα τα γράμματα είναι πεζά ή κεφαλαία.

Color: Ορίζει χρώμα στη γραμματοσειρά

Μονάδες μέτρησης

Μέτρο	Περιγραφή
%	Ποσοστό επί τοις 100 του πλάτους ή του ύψους
cm	Εκατοστό
mm	Χιλιοστό
in	Ίντσα (ισούται με 2.54 εκατοστά)
pt	point (1pt είναι ίσο με το 1/72 της ίντσας). Αυτό είναι το πιο συνηθισμένη μονάδα μέτρησης μεγέθους της γραμματοσειράς.
pc	pica (1pc ισούται με 12pt)
px	Pixel
em	1em ισούται με το τρέχον μέγεθος γραμματοσειράς. Έτσι, αν η γραμματοσειρά μας έχει μέγεθος 12pt τότε 1em ισούται με 12pt, 2em με 24pt κλπ.
ex	1ex ισούται περίπου με το μισό της γραμματοσειράς

Πριν συνεχίσουμε με την περιγραφή των ιδιοτήτων του css, θα κάνουμε μία παρένθεση για να δούμε τις τυπικές μονάδες μέτρησης που εμφανίζονται στο web design.

Ένα μέγεθος μπορούμε να το μετρήσουμε:

•Με ποσοστό επί τοις 100 του πλάτους ή του ύψους, ανάλογα στο τι αναφέρεται μία ιδιότητα. Για παράδειγμα το width 80% ορίζει το πλάτος ως το 80% του πλάτους του tag που το περικλείει

•Σε εκατοστά του μέτρου

•Σε χιλιοστά του μέτρου

•Σε ίντσες, όπου μία ίντσα ισούται με 2.54 εκατοστά, και τις υποδιερέσεις της, picas και points. 1 point είναι ίσο με το 1/72 της ίντσας, ενώ ένα pica ισούται με 12 points. Θα πρέπει να τονίσουμε εδώ ότι το point είναι το πιο συνηθισμένο μέτρο μεγέθους μίας γραμματοσειράς. Όταν λέμε δηλαδή ότι η γραμματοσειρά έχει μέγεθος 14, αναφερόμαστε σε 14 points.

•Σε em. 1em ισούται με το τρέχον μέγεθος γραμματοσειράς. Έτσι, αν η γραμματοσειρά μας έχει μέγεθος 12pt τότε 1em ισούται με 12pt, 2em με 24pt κλπ. Η μονάδα μέτρησης αυτή είναι πολύ χρήσιμη στο CSS καθώς μπορεί να δώσει τη δυνατότητα σε ένα μέγεθος να προσαρμόζεται αυτόματα στο μέγεθος φόντου που χρησιμοποιεί ο χρήστης κάθε στιγμή.

•Σε ex. 1ex ισούται περίπου με το μισό του μεγέθους της τρέχουσας γραμματοσειράς

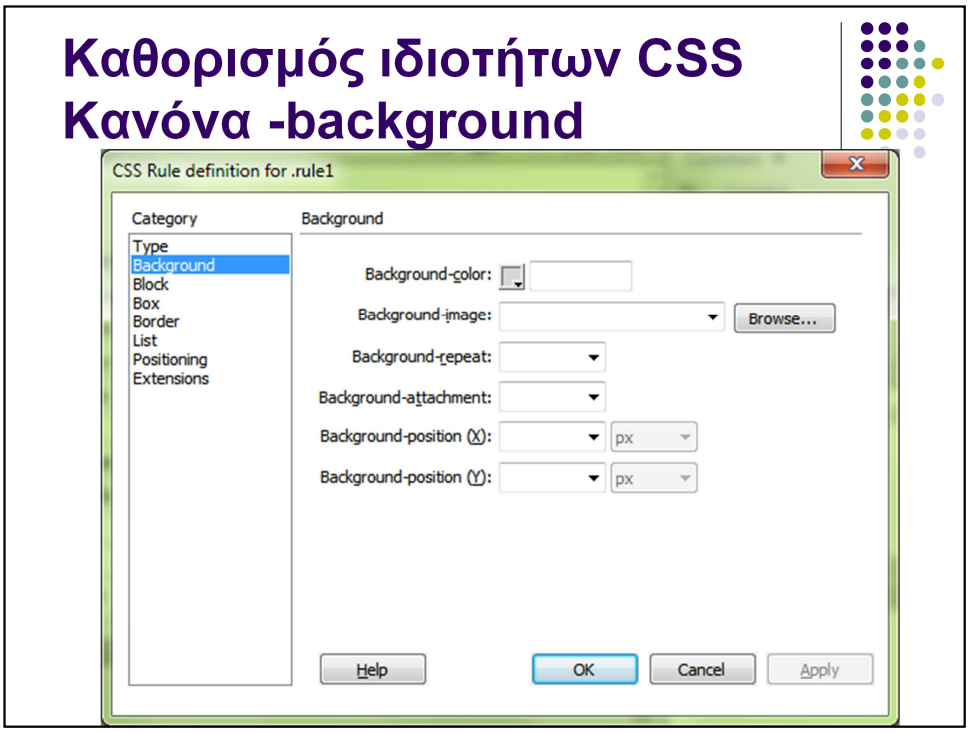

Συνεχίζοντας την παρουσίαση των ιδιοτήτων του CSS, σε αυτή τη διαφάνεια φαίνονται οι επιλογές της καρτέλας background:

Background Color: Θέτει το χρώμα του φόντου

Background Image: Ορίζει μία εικόνα φόντου

Background Repeat: Προσδιορίζει πότε και πώς το φόντο επαναλαμβάνεται. Με το no-repeat η εικόνα φόντου θα εμφανίζεται μία φορά. Με το repeat η εικόνα επαναλαμβάνεται οριζόντια και κατακόρυφα

Background Attachment: Καθορίζει αν η εικόνα είναι σταθερή στη θέση της (τιμή fixed) ή γίνεται scroll μαζί με το υπόλοιπο περιεχόμενο.

Background Position (X και Y): Ορίζει τη θέση της εικόνας φόντου στην οριζόντια (X) και κατακόρυφη (Y) θέση. Οι τιμές αυτές ορίζονται από το πάνω αριστερό άκρο του tag που περικλείει το στοιχείο που επηρεάζουμε.

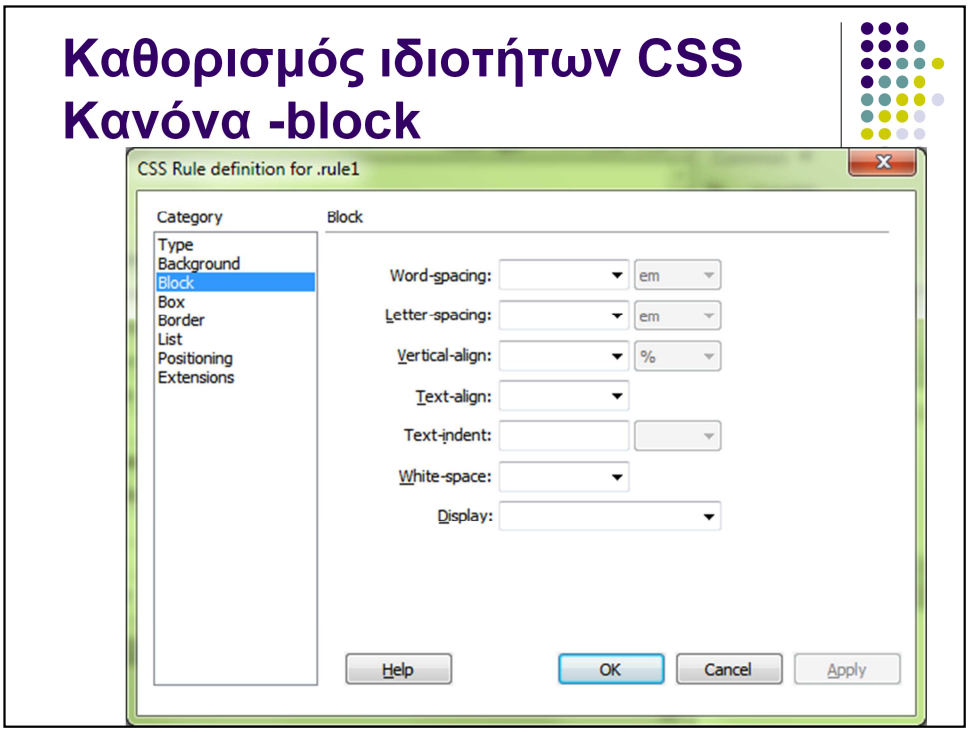

Η καρτέλα block προσφέρει τις ακόλουθες επιλογές:

Word Spacing: Ορίζει το κενό μεταξύ λέξεων.

Letter Spacing: Καθορίζει το κενό μεταξύ γραμμάτων.

Vertical και Text Align: Ορίζει την κατακόρυφη και οριζόντια στοίχιση του στοιχείου που εφαρμόζεται αντίστοιχα.

Text Indent: Ορίζει την εσοχή της πρώτης γραμμής κειμένου.

Whitespace: Επηρεάζει το πώς φαίνονται πολλαπλά κενά σε ένα στοιχείο. Τι τιμές του είναι pre (preformatted text), no-wrap (να μη γίνεται αναδίπλωση κειμένου) και normal

Display: Ορίζει το αν ένα στοιχείο απεικονίζεται ή όχι, και με ποιο τρόπο. Ουσιαστικά ορίζει το τύπο του περιβάλλοντος στοιχείου (block) που θα χρησιμοποιηθεί. Μπορεί δηλαδή να είναι όπως ένας πίνακας, ή ένα αντικείμενο λίστας (list-item).

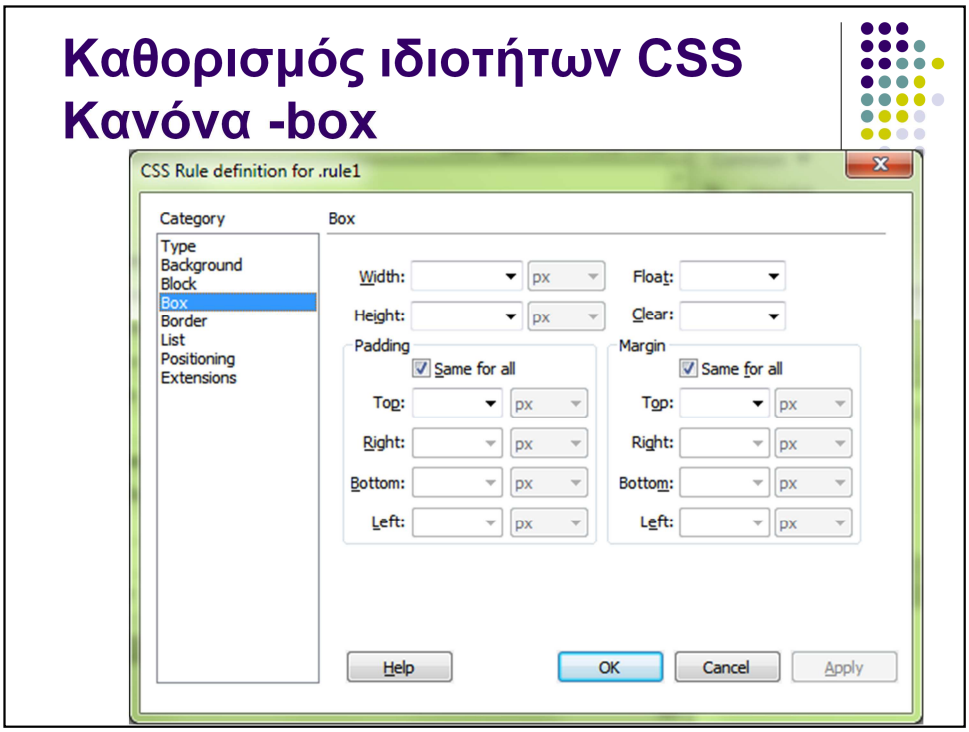

Στην καρτέλα box βλέπουμε:

Width και Height ορίζει το πλάτος και το ύψος ενός στοιχείου.

Float: ορίζει πώς τοποθετούνται άλλα στοιχεία όπως κείμενο, Div tags, πίνακες, κτλ γύρω από ένα στοιχείο. Για παράδειγμα, αν ορίσουμε float:left σε ένα στοιχείο τότε αυτό θα προσπαθήσει να μετακινηθεί όσο το δυνατόν πιο αριστερά στη σελίδα. Τα υπόλοιπα στοιχεία αναδιπλώνονται στα δεξιά του.

Clear: Καθορίζει ποια πλευρά δεν επιτρέπει την ύπαρξη άλλων στοιχείων που γίνονται float.

Padding: Ορίζει το πλάτος του κενού μεταξύ του περιεχομένου και του περιγράμματός του (border).

Margin: Ορίζει το πλάτος του κενού μεταξύ του περιγράμματός του και των υπόλοιπων στοιχείων της σελίδας.

Padding και Margin – box model

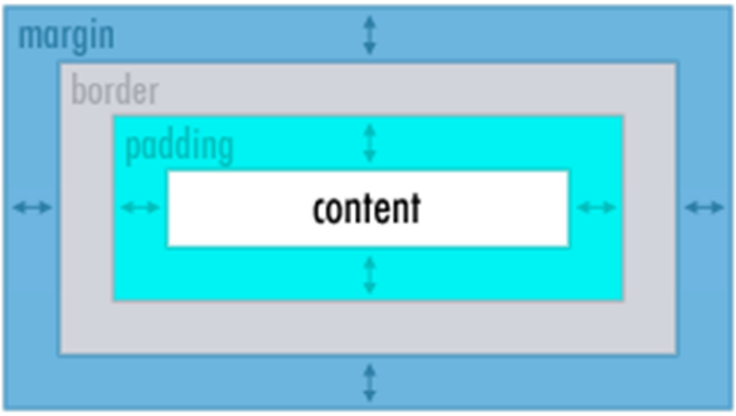

Ποια όμως η διαφορά μεταξύ margin και padding. Σε αυτή τη διαφάνεια φαίνεται το box model του CSS. Όταν έχουμε κάποιο περιεχόμενο το οποίο βρίσκεται σε ένα «κουτί» (box) όπως ένα κελί πίνακα ή ένα div tag ορίζουμε τα εξής:

→Η απόσταση του περιεχομένου από το περίγραμμά του ονομάζεται padding

→Μετά έχουμε το περίγραμμα του περιεχομένου (border) το οποίο μπορεί να έχει μηδενικό ή μη μηδενικό πλάτος

→Η απόσταση μεταξύ του περιγράμματος και του υπόλοιπου περιεχομένου της ιστοσελίδας ονομάζεται margin.

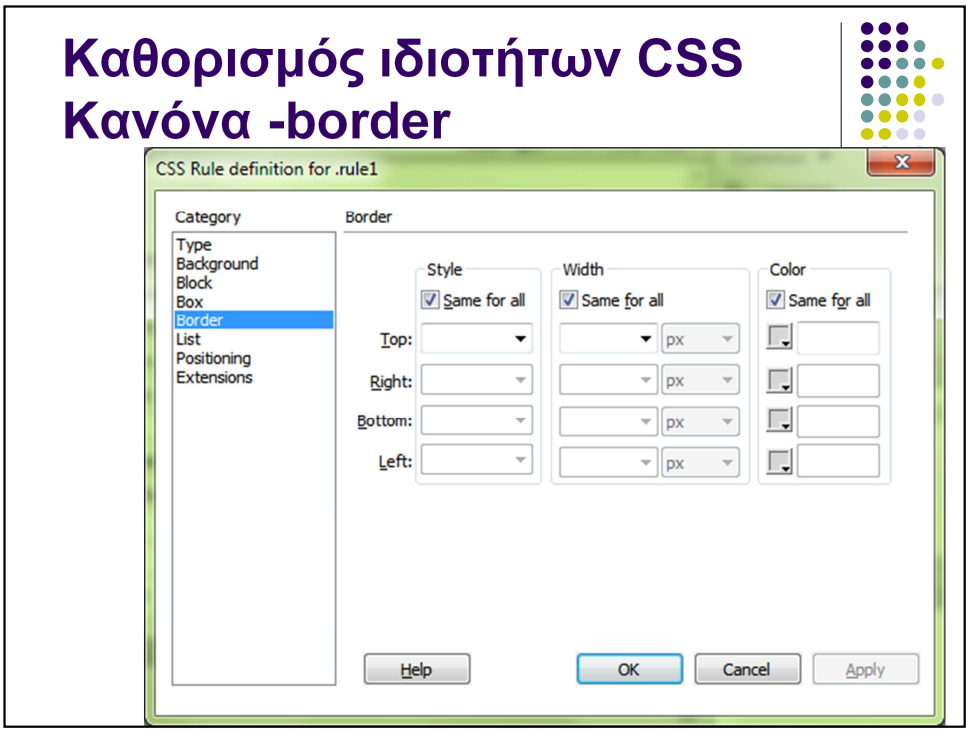

Στην καρτέλα border καθορίζεται το στυλ, το πλάτος και το χρώμα για τα περιγράμματα των στοιχείων μίας ιστοσελίδας

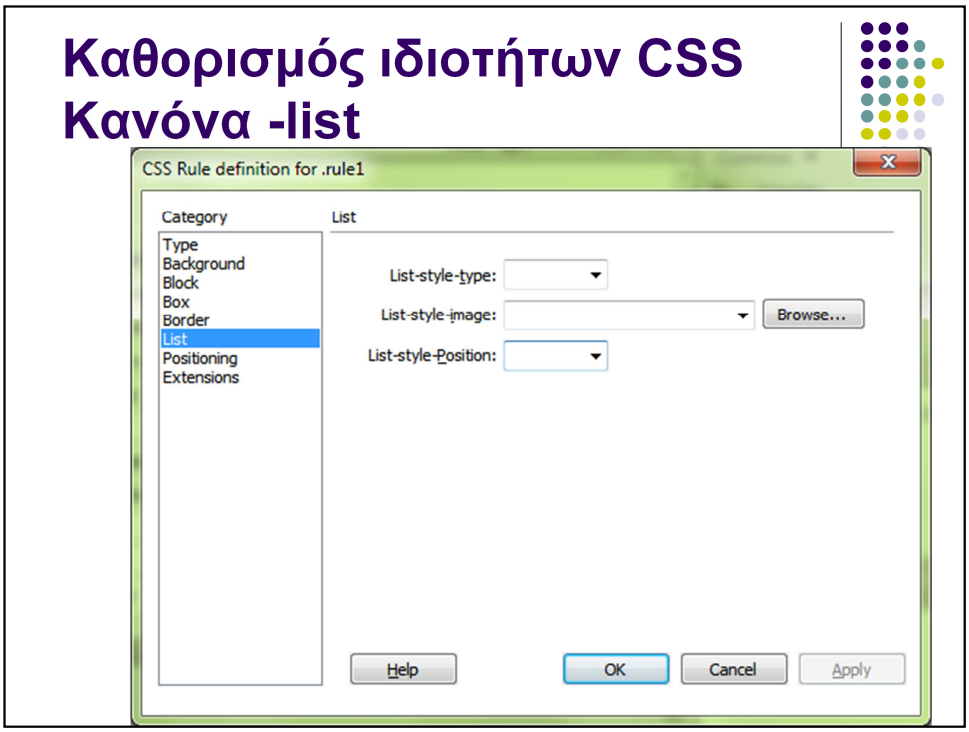

Η καρτέλα List επηρεάσει τις λίστες σε μία html σελίδα ως εξής.

List style type: Ορίζει την απεικόνιση των λιστών με τελείες ή αριθμούς

List style image: Επιτρέπει τη χρήση εικόνων για την απεικόνιση των λιστών

List style position: καθορίζει το αν η επισήμανση των λιστών, όπως η αρίθμηση ή οι τελείες, θα εμφανίζονται μέσα ή έξω της ροής του περιεχομένου.

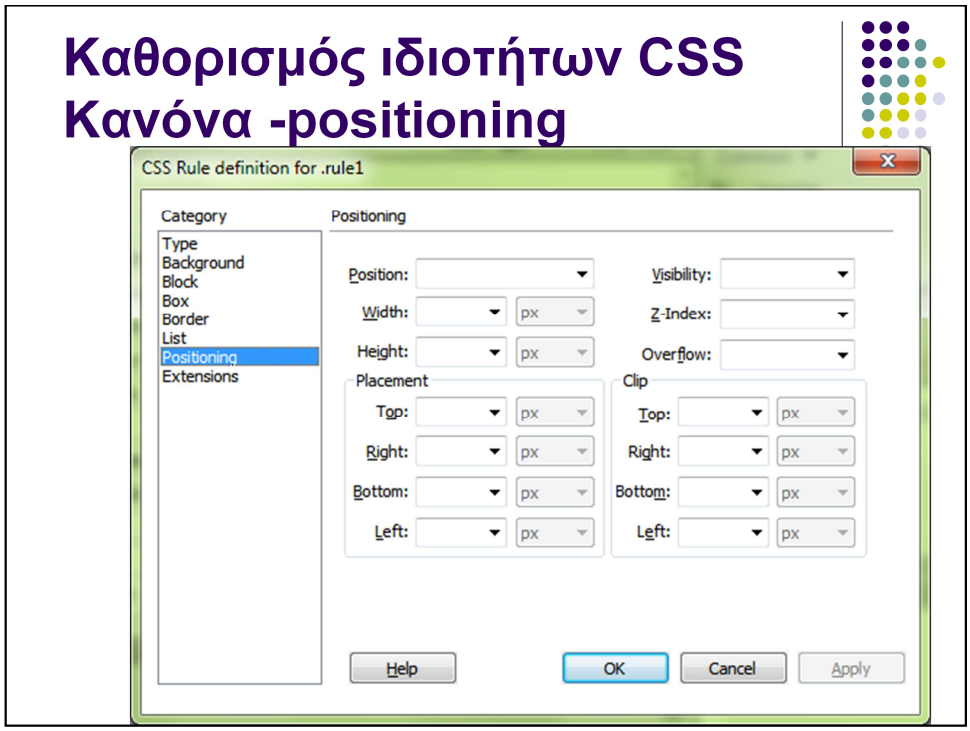

Η καρτέλα positioning καθορίζει τις ιδιότητες τοποθέτησης html στοιχείων (div, img, κλπ tags) μέσα σε μία ιστοσελίδα. Οι δυνατότητες που προσφέρει είναι οι εξής:

Position: Ορίζει το πώς ο φυλλομετρητής τοποθετεί το στοιχείο. Μπορεί να λάβει τις ακόλουθες τιμές

Absolute: Τοποθετεί το στοιχείο χρησιμοποιώντας τις συντεταγμένες που ορίζονται στο Placement, έχοντας ως αναφορά το πιο κοντινό στοιχείο που έχει τοποθετηθεί απόλυτα ή σχετικά. Αν δεν υπάρχει κοντινό στοιχείο χρησιμοποιείται ως αναφορά η άνω αριστερή γωνία της ιστοσελίδας

Relative: Τοποθετεί το στοιχείο με σχετικό τρόπο έχοντας ως αναφορά τη θέση που θα είχε το στοιχείο στην κανονική ροή του κειμένου.

Fixed : Τοποθετεί το στοιχείο έχοντας ως αναφορά την άνω αριστερή γωνία της σελίδας. Το στοιχείο παραμένει πάντα σε αυτή τη θέση, ακόμη και αν ο χρήστης κάνει scroll.

Static: Τοποθετεί το στοιχείο στη θέση του ως προς τη ροή του περιεχομένου. Είναι η default θέση όλων των στοιχείων της HTML.

Visibility: Καθορίζει το αν το στοιχείο θα εμφανίζεται ή όχι.

Z-Index: Ορίζει τον παράγοντα «βάθους» ενός στοιχείου. Όταν ένα στοιχείο έχει μεγαλύτερο z-index από κάποιο άλλο και υπάρχει επικάλυψη, τότε το μεγαλύτερο z-index θα υπερισχύσει και το αντίστοιχο στοιχείο θα εμφανιστεί πάνω από το άλλο.

Overflow: Καθορίζει το αν θα εμφανίζονται scroll bars σε κείμενο μέσα σε ένα στοιχείο όταν το περιεχόμενο είναι μεγαλύτερο από το μέγεθος του περιβάλλοντος στοιχείου. Με την επιλογή hidden, το περιεχόμενο που δεν «χωράει» στο στοιχείο αποκόπτεται.

Placement. Ορίζει τη θέση και το μέγεθος του στοιχείου.

Clip: Ορίζει την επιφάνεια του περιεχομένου που θα είναι ορατή. Ό,τι βρίσκεται εκτός των ορίων Top, Right, Bottom και Left “αποκόπτεται”, δηλαδή δεν εμφανίζεται στο φυλλομετρητή.

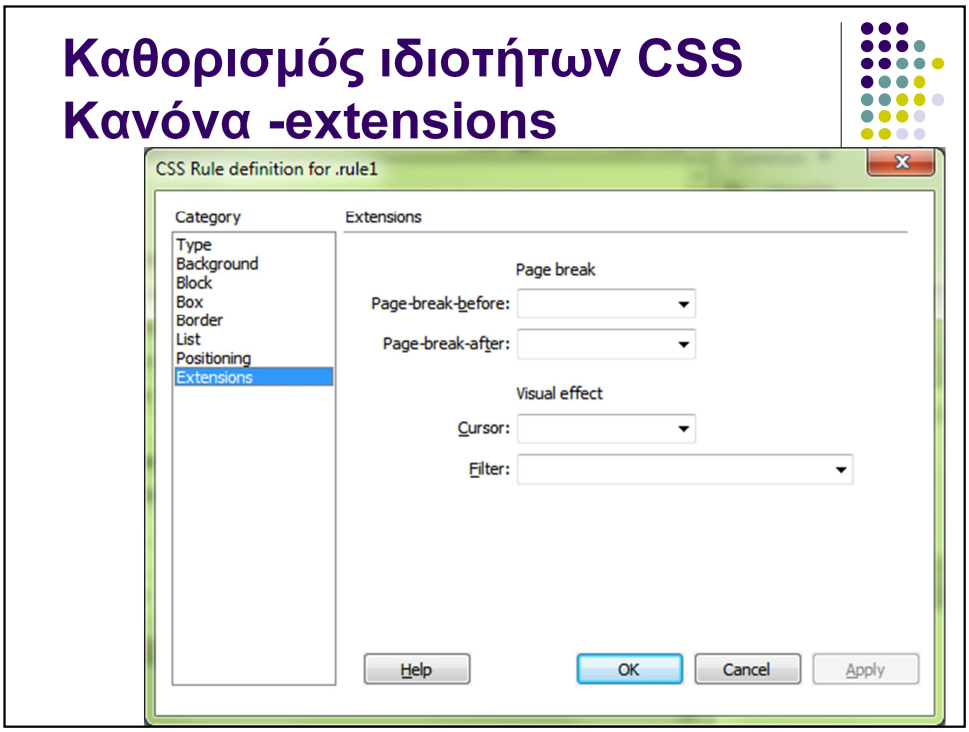

Τέλος, η καρτέλα extensions δίνει τις εξής δυνατότητες:

Page break before/after: Εισάγει αλλαγή σελίδας πριν ή μετά το στοιχείο, η οποία θα επηρεάσει την εκτύπωση της ιστοσελίδας

Cursor: Αλλάζει την εικόνα που χρησιμοποιείται ως δείκτης ποντικιού

Filter: Εφαρμόζει ειδικά εφέ στο περιεχόμενο του στοιχείου, όπως θόλωμα (blurring) και σκίαση.

Ορισμός εμφάνισης συνδέσμων μέσω CSS

- CSS → page properties → links (CSS)
- Μέσω χειροκίνητης εισαγωγής κώδικα css με τους εξής κανόνες
  - a:link → Εμφάνιση κειμένου το οποίο είναι σύνδεσμος
  - a:visited → Εμφάνιση συνδέσμων που ο χρήστης έχει επισκεφθεί
  - a:hover→ Εμφάνιση συνδέσμων όταν ο δρομέας είναι πάνω τους
  - a:active→ Εμφάνιση ενεργού συνδέσμου

Μπορείτε να αλλάξετε την εμφάνιση των συνδέσμων μίας σελίδας μέσω ενός εξωτερικού αρχείου CSS. Για να γίνει αυτό, πηγαίνετε στο πάνελ properties → CSS → page properties → links (CSS). Στο παράθυρο διαλόγου εμφανίζονται οι επιλογές που καθορίζουν την εμφάνιση των συνδέσμων.

Ένας άλλος τρόπος είναι να εισάγουμε χειροκίνητα κώδικα για τους συνδέσμους ορίζοντας τους εξής κανόνες:

a:link → καθορίζει την εμφάνιση των συνδέσμων στη σελίδα.

a:visited → καθορίζει την εμφάνιση όσων συνδέσμων ο χρήστης έχει επισκεφθεί.

a:hover→ Καθορίζει την εμφάνιση των συνδέσμων όταν ο δρομέας είναι πάνω τους

a:active→ Καθορίζει την εμφάνιση ενός ενεργού συνδέσμου

Σειρά ορισμού ιδιοτήτων συνδέσμων - LoVe-HAte

1. a:**L**ink
2. a:**V**isited
3. a:**H**over
4. a:**A**ctive

Η σειρά ορισμού των ιδιοτήτων των συνδέσμων έχει σημασία. Ένας μνημονικός κανόνας είναι η φράση LoVe-Hate που υπενθυμίζει ότι πρώτα ορίζεται το Link, μετά το Visited, το Hover και τέλος το Active.

Διαμόρφωση δομής σελίδας με CSS

Στην τελευταία ενότητα της παρουσίασης θα δούμε πώς μπορούμε να διαμορφώσουμε, πέρα από την εμφάνιση, και τη δομής μίας ιστοσελίδας με CSS

Στοιχεία div

- Το πιο δημοφιλές στοιχείο που χρησιμοποιείται για τη διαμόρφωση σελίδων είναι το DIV tag
- Ομαδοποιεί στοιχεία HTML ώστε να εφαρμόσει σε αυτά διάφορα στυλ
- Τα στοιχεία αυτά εισάγονται από το μενού insert → layout objects

Βασικά στοιχεία που χρησιμοποιούνται είναι το tag div το οποίο ομαδοποιεί στοιχεία HTML ώστε να εφαρμόσει σε αυτά διάφορα στυλ.

Αυτά εισάγονται με από το μενού insert→ layout objects.

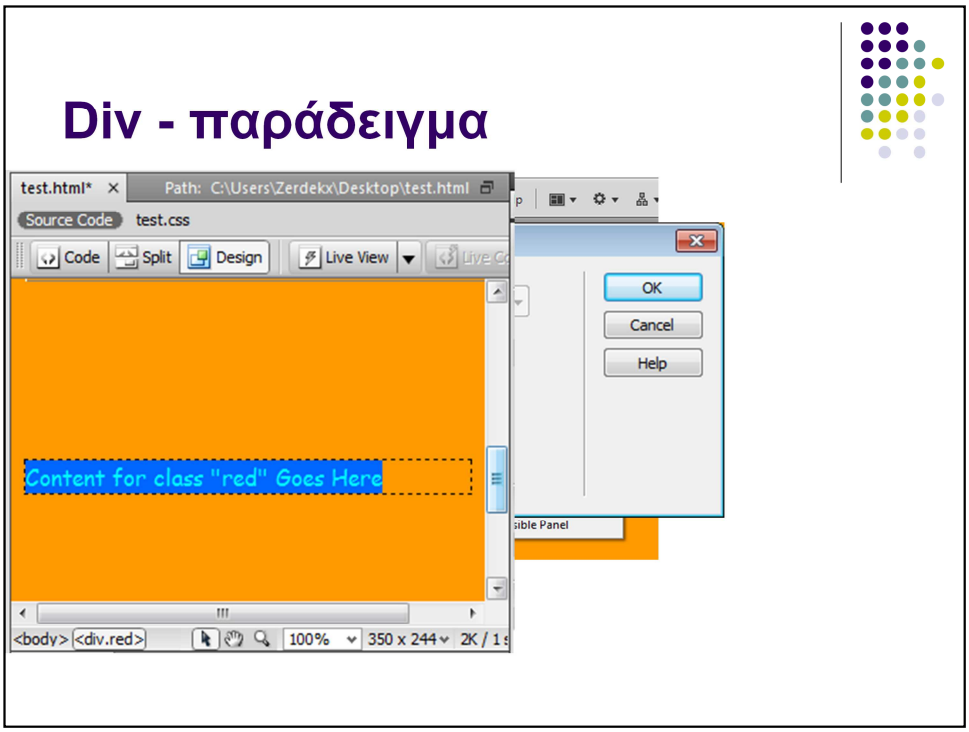

Για να δούμε τη χρήση των div, θα δώσουμε ένα απλό παράδειγμα.

Αρχικά, από το μενού Insert→layout objects, επιλέγουμε το div tag.

Στο παράθυρο Insert Div Tag, ορίζουμε που θέλουμε να μπει το tag (συνήθως θα χρησιμοποιήσουμε την επιλογή at insertion point). Μπορούμε επίσης να ορίσουμε την κλάση ή/και το αναγνωριστικό του. Αν δεν έχουμε ορίσει την επιθυμητή κλάση για το div μπορούμε να το κάνουμε εδώ με την επιλογή New CSS Rule. **Στο παράδειγμά μας**, ορίζουμε την κλάση red που θέτει color: red;

Με το που επιλέξουμε ok, επανερχόμαστε στο κεντρικό παράθυρο εργασίας. Εκεί, βλέπουμε μία υποπεριοχή με περίγραμμα από διακεκομμένες γραμμές που φαίνεται το div που έχουμε ορίσει. Μέσα σε αυτή την περιοχή θα ισχύει η κλάση που ορίσαμε το div.

Layout σελίδας με css

- Με το css μπούμε να διαμορφώσουμε το layout ενός ιστοτόπου (αντί της χρήσης πινάκων)
- Προσφέρει πολλά πλεονεκτήματα καθώς το css είναι
  - πιο ευέλικτο,
  - περισσότερο προσαρμόσιμο
- Μειονεκτήματα:
  - Δεν είναι δημοφιλές
  - Μπορεί να οδηγήσει σε σφάλματα
  - Πολύ πιο δύσκολο από τους πίνακες

Με το css μπούμε να διαμορφώσουμε το layout ενός ιστοτόπου, ως εναλλακτική της χρήσης πινάκων.

Προσφέρει πολλά πλεονεκτήματα καθώς το css είναι πιο ευέλικτο, δεν απαρτίζεται από γραμμές και στήλες, και προσαρμόζεται πιο εύκολα.

Ωστόσο, η χρήση τους θα πρέπει να γίνεται με προσοχή καθώς:

→ Δεν είναι δημοφιλής τεχνολογία. Χρησιμοποιείται στο διαδίκτυο μόνο σε εξαιρετικά ειδικές περιπτώσεις.

→ Μπορεί να οδηγήσει σε σφάλματα.

→ Η διαμόρφωση της δομής μίας σελίδας με css είναι πολύ πιο δύσκολη από ό,τι με πίνακες.

Θα πρέπει να τονίσουμε ότι ζυγίζοντας τα θετικά και αρνητικά της τεχνολογίας που θα περιγράψουμε παρακάτω, ΔΕΝ ΠΡΟΤΕΙΝΟΥΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ.

Διαμόρφωση σελίδας (1/2)

- Ένας τρόπος να διαμορφώσουμε το layout της σελίδας είναι να εισάγουμε στοιχεία div και να εφαρμόσουμε «χειροκίνητα» κανόνες css:
  - της καρτέλας positioning
  - τα float και clear στοιχεία της καρτέλας box
- Η διαδικασία αυτή είναι σχετικά δύσκολη και μπορεί να οδηγήσει σε λάθη

Ένας τρόπος να διαμορφώσουμε το layout της σελίδας είναι να εισάγουμε στοιχεία div και να εφαρμόσουμε κανόνες css:

της καρτέλας positioning

τα float και clear στοιχεία της καρτέλας box

Η διαδικασία αυτή είναι δύσκολη και μπορεί να οδηγήσει σε λάθη

Διαμόρφωση σελίδας (2/2)

- Με το DreamWeaver μπορούμε πιο εύκολα να διαμορφώσουμε μια σελίδα με χρήση των ap Div
- Τα ap div είναι ουσιαστικά div στοιχεία τοποθετημένα στην ιστοσελίδα με απόλυτο τρόπο (position: absolute)
- Το DreamWeaver δίνει ένα γραφικό περιβάλλον για την εισαγωγή και διαμόρφωση τέτοιων στοιχείων

Με το DreamWeaver μπορούμε πιο εύκολα να διαμορφώσουμε μια σελίδα με χρήση των ap Div.

Τα ap div είναι ουσιαστικά div στοιχεία τοποθετημένα στην ιστοσελίδα με απόλυτο τρόπο, δηλαδή έχει οριστεί η ιδιότητα position στην τιμή absolute. Θυμίζουμε ότι ένας τέτοιος τρόπος τοποθέτησης ορίζει τη θέση του στοιχείου ανεξάρτητα από τη θέση όλων των άλλων στοιχείων της ιστοσελίδας, που είναι τοποθετημένα με static τρόπο.

Το DreamWeaver δίνει ένα γραφικό περιβάλλον για την εισαγωγή και διαμόρφωση των ap Div στοιχείων.

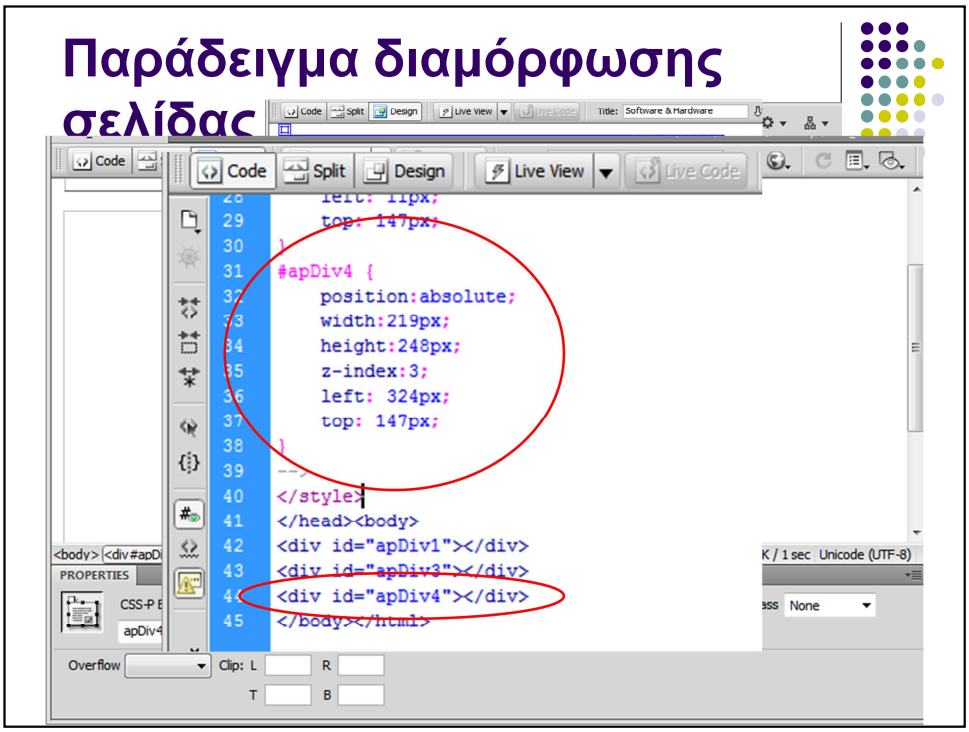

Εισάγουμε τρία στοιχεία ap Div από το μενού insert→layout objects→ap div

Τοποθετούμε και διαμορφώνουμε τις διαστάσεις τους με το ποντίκι

Επιλέγοντας ένα στοιχείο, στο κάτω μέρος του DreamWeaver εμφανίζονται οι ιδιότητές του

Αν δούμε τον κώδικα που έχει προκύψει, παρατηρούμε ότι εισάγεται ένα div tag και παράλληλα δημιουργείται ένας κανόνας css. Ο κανόνας θέτει ως τρόπο τοποθέτησης το absolute, καθορίζει τις διαστάσεις (width και height) και τη θέση του στοιχείου (left και top) καθώς και το "βάθος του" με την ιδιότητα z-index

Στη συνέχεια μπορούμε να εισάγουμε το περιεχόμενο της ιστοσελίδας μέσα στα στοιχεία που δημιουργήσαμε.

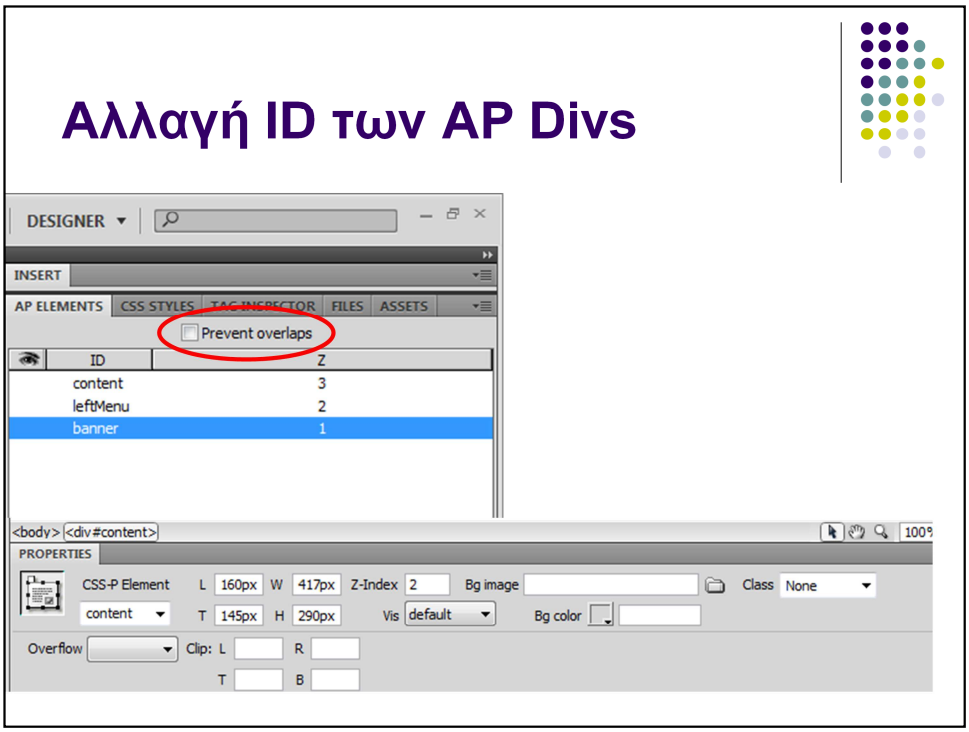

Είναι καλό για κάθε AP Div να μην έχει αναγνωριστικό το apDiv1, apDiv2, κτλ αλλά να τα ορίζουμε εμείς.

Για το σκοπό αυτό χρησιμοποιούμε το panel AP ELEMENTS το οποίο ενεργοποιείται από το κύριο μενού WINDOW→AP ELEMENTS. Για να αλλάξουμε το αναγνωριστικό ενός ap Div πατάμε διπλό κλικ στο όνομά του. **Μία χρήσιμη επιλογή** που προσφέρει το πάνελ αυτό είναι το Prevent overlaps όπου το dreamweaver δεν επιτρέπει να τέμνονται τα όρια των ap div.

Εναλλακτικά μπορούμε να επιλέξουμε ένα ap Div και να το διαχειριστούμε από την καρτέλα properties στο κάτω μέρος του κεντρικού παραθύρου εργασίας. Σε αυτό μπορούμε, μεταξύ άλλων να ορίσουμε το αναγνωριστικό του μέσω του πεδίου CSS-P Element.

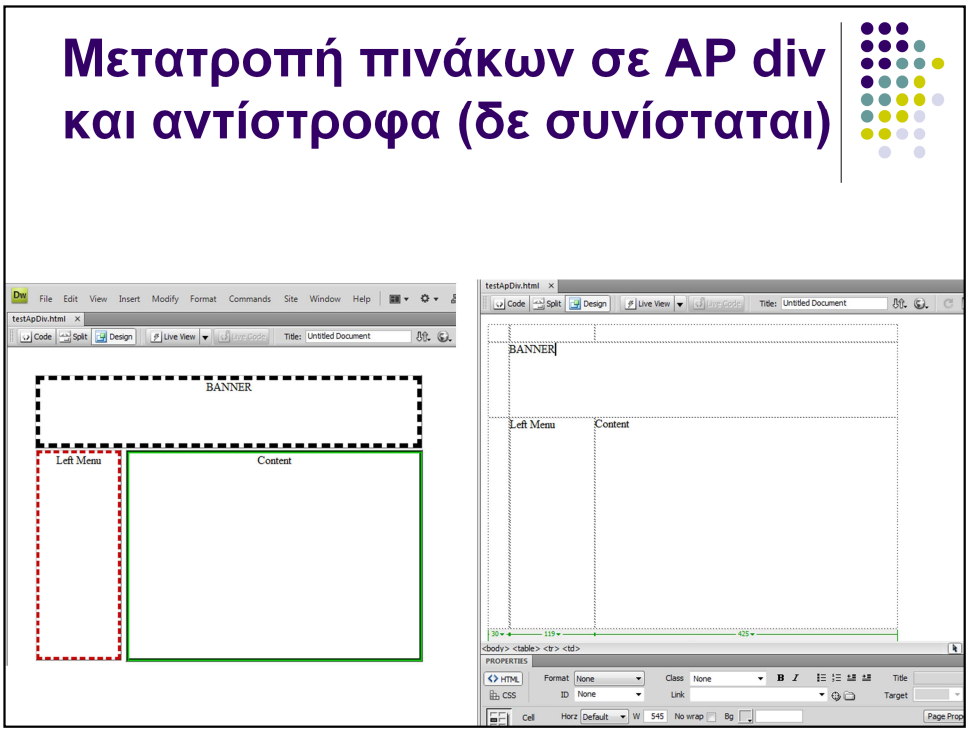

Τέλος, το dreamweaver μας δίνει τη δυνατότητα να μετατρέπουμε ap divs σε πίνακες και αντίστροφα μέσω της εντολής Modify→Convert→ AP divs to tables ή tables to ap divs.

Προσοχή όμως, η δυνατότητα αυτή θα πρέπει να αποφεύγεται καθώς γεμίζει με άχρηστα κελιά πινάκων τον ιστότοπο.

Συμπεράσματα

- Σε αυτή την ενότητα αναλύσαμε τα εξής:
  - Την τεχνολογία CSS
  - CSS και DreamWeaver
  - Σχεδίαση ιστοτόπων με CSS
  - Μορφοποίηση ιστοτόπου χρήση div tags

Συνοψίζοντας, σε αυτή την ενότητα αναλύσαμε την τεχνολογία CSS. Στην αρχή είδαμε τη βασική δομή ενός κανόνα css καθώς και τη χρησιμότητά του. Έπειτα, είδαμε τις δυνατότητες που προσφέρει το dreamweaver για την εισαγωγή και διαχείριση CSS κανόνων σε μία σελίδα καθώς και τη διαμόρφωσή της με ap divs.